

Dr Tomasz Milewicz, Barbara Latała, Iga Lipińska, dr Tomasz Sacha, dr Ewa Stochmal, dr Danuta Galicka-Latała, prof. dr hab. Józef Krzysiek
Kraków - CM UJ

SAMOOCENA UMIEJĘTNOŚCI INFORMACYJNYCH PRZEZ STUDENTÓW WYDZIAŁU LEKARSKIEGO UJ CM W KRAKOWIE, A MIEJSCE UKOŃCZENIA SZKOŁY ŚREDNIEJ I ZNAJOMOŚĆ JĘZYKÓW OBCYCH PRZED ROZPOCZĘCIEM STUDIÓW

Abstract

The authors presented the results of pilot questionnaire assessing the influence of chosen factors present prior to medical studies on students' self-assessment of information literacy. The 83 students (34 freshmen-second year; 38 undergraduate ones sixth year; 11 postgraduate doctoral students). The place of graduation from secondary school influenced the self assessment of students' information literacy and the knowledge of foreign languages influenced the students' self assessment of the way by which they acquired the information literacy.

Streszczenie

Autorzy przedstawili wyniki pilotażowej ankiety przeprowadzonej wśród 83 studentów Wydziału Lekarskiego UJ CM (34 osoby II rok Wydziału Lekarskiego, 38 osób V rok Wydziału Lekarskiego, 11 osób studenci studiów doktoranckich) oceniającej wpływ wybranych czynników występujących przed rozpoczęciem studiów na samoocenę umiejętności informacyjnych przez studentów. Wyniki wykazały wpływ miejsca ukończenia szkoły średniej na samoocenę przez studentów ich umiejętności użytkowania bazy Pubmed oraz częstość użytkowania medycznych baz danych. Znajomość języków obcych wpływała na samoocenę przez studentów sposobu nabycia umiejętności informacyjnych. Oba wspomniane czynniki występujące przed studiami medycznymi wpływały na sposób uzyskania informacji o metodach leczenia pacjentów przez studentów Wydziału Lekarskiego UJ CM.

Wstęp

Powszechnie znanym jest fakt, że studia medyczne są zaliczane do tych kierunków, na których przeważają studenci naśladowujący drogę kariery zawodowej jednego lub obojga rodziców. Pochodzenie społeczne, dostęp do szeroko pojętych zajęć poza lekcyjnych, znajomość przynajmniej jednego języka obcego zazwyczaj angielskiego oraz lokalna społeczność, w której dojrzał student wydziału lekarskiego uczelni medycznej rozpoczynający I rok studiów może w znacznym stopniu wpływać na posiadane umiejętności informacyjne oraz na poglądy w zakresie konieczności przyswojenia umiejętności informatycznych, jak również na zasób wiedzy ogólnej. Umiejętności informatyczne przeważają jednak nad umiejętnościami i kompetencjami informacyjnymi w tej grupie studentów. Obszar wiedzy zdobyty przed rozpoczęciem studiów wpływa na sposób w jaki nabywany jest nowy zasób wiedzy i jak postrzegana jest jego przydatność, a przez to konieczność jego przyswojenia (1). Badanie

przed rozpoczęciem jakichkolwiek szkoleń z zakresu umiejętności i kompetencji informacyjnych powinno być przeprowadzone u studentów rozpoczynających studia medyczne, aby rozpoznać luki kompetencyjne i na tej podstawie odkryć ich potrzeby szkoleniowe (2). Badanie potrzeb daje nam możliwość wyłonienia z większej grupy uczestników szkolenia podgrup zbliżonych poziomem pod względem posiadanej wiedzy lub deklarowanych braków (3). Scott i wsp. wykazali rolę dostosowania treści zajęć do już posiadanego przez studentów poziomu wiedzy z zakresu umiejętności informacyjnych w czasie studiów medycznych. Przeprowadzone przez nich badanie ankietowe stwierdziło rozbieżność pomiędzy posiadaną przez studentów wiedzą z zakresu umiejętności informacyjnych, a wyobrażeniami o tej wiedzy u prowadzących zajęcia i układającymi program studiów (4). Kuhlemeier i Hemker badali grupę 2500 uczniów w 116 klasach 68 szkół ponadpodstawowych w Holandii i wykazali, że takie pozaszkolne czynniki jak dostęp do komputera podłączonego do Internetu w domu, pochodzenie etniczne (przynależność do mniejszości etnicznych), ale nie płeć miały wpływ na wyniki szkoleń (5). Łatwość dostępu do Internetu w domu i brak przynależności do mniejszości etnicznych były czynnikami zwiększającymi skuteczność szkoleń w umiejętności informacyjnych (5). Jiao i Onwuegbuzie badali czynniki determinujące użytkowanie bibliotek w grupie 522 studentów. Wykazali oni, że takie czynniki występujące już przed studiami jak wiek (starszy), płeć (męska), słaba znajomość języka angielskiego oraz skłonność do samodzielnego uczenia się stanowiły determinanty częstszego korzystania z bibliotek (6). Występowanie czynników poza szkoleniem lub poprzedzających szkolenie odgrywało już rolę u dzieci przedszkolnych. W przypadku takich dzieci rolę w szybkości nabywania umiejętności odgrywała płeć, wykształcenie rodziców oraz sposób przekazu tych umiejętności (7).

Celem pracy było ankietowe badanie wpływu czynników występujących przed rozpoczęciem studiów medycznych takich jak liczba znanych języków obcych oraz miejsce ukończenia szkoły średniej na samoocenę posiadanych przez studentów umiejętności informacyjnych.

Material i metody

Badanie ankietowe polegało na przeprowadzeniu anonimowej ankiety składającej się z 22 pytań. Ankietę tę przeprowadzono w trakcie zajęć dydaktycznych wśród 34 studentów II roku medycyny Wydziału Lekarskiego UJ CM w Krakowie oraz 38 studentów VI roku medycyny tego samego wydziału. Dodatkowo przeprowadzono ją wśród 11 doktorantów studiów doktoranckich na tym samym wydziale. Ankietowani mieli 25 minut na wypełnienie ankiety. Osoby przeprowadzające ankietę nie udzielały w trakcie jej trwania innych informacji niż porządkowe oraz dotyczące metody wypełnienia ankiety. Treść pytań i wybór właściwych odpowiedzi zostały zatwierdzone przez magistrów bibliotekoznawstwa zatrudnionych w UJ CM w Krakowie.

Obliczenia statystyczne

Ze względu na nieparametryczność danych zastosowano test chi kwadrat do analizy znamienności różnic pomiędzy grupami ankietowanych.

Wyniki

Treść wybranych do analizy pytań przedstawiono w załączniku nr 1.

Miejsce ukończenia szkoły średniej tak jak liczba znanych języków obcych nie wpływała na wskazanie źródła informacji o medycznych bazach danych przez studentów medycyny. Najczęściej wskazywali na wykładowcę, a w drugiej kolejności na bibliotekarza medycznego jako osobę, która po raz pierwszy poinformowała studentów o medycznych bazach danych (tabela 1).

Studenci kończący szkoły średnie w dużych miastach ponad trzykrotnie częściej uznawały swoje umiejętności przeszukiwania bazy PubMed za wysokie, a studenci znający więcej niż 1 język obcy częściej uznawały swoje umiejętności przeszukiwania za średnio zaawansowane (tabela 2).

Zajęcia na uczelni jako miejsce nabycia umiejętności informacyjnych podawała większość studentów bez względu na miejsce ukończenia szkoły średniej (tabela 3). Jednak osoby ze znajomością jednego języka obcego wskazywały częściej uczelnię jako miejsce nabycia umiejętności informacyjnych, a studenci ze znajomością więcej niż 1 języka obcego częściej same nauczyły się tych umiejętności (tabela 3).

Miejsce ukończenia szkoły średniej oraz liczba znanych języków obcych nie wpływały na określenie ważności rodzajów umiejętności informacyjnych uważanych przez studentów za najważniejsze, nie zwiększały też częstości użytkowania medycznych baz danych, choć studenci, którzy zdali maturę w dużych miastach nieco częściej używali medycznych baz danych (tabela 5). Wyszukiwanie danych medycznych w Internecie, jak również przeszukiwanie zasobów medycyny opartej na faktach uważane były za najistotniejsze umiejętności informacyjne (tabela 4).

Pochodną bardzo rzadkiego używania baz danych były wyniki oceny przyczyn użycia baz danych. Czynniki występujące przed studiami nie wpływały na różnicowanie przyczyn ich wykorzystania. Najczęściej studenci podawali odpowiedź o rzadkim stosowaniu baz danych (tabela 6).

Miejsce ukończenia szkoły średniej oraz liczba znanych języków obcych różnicowały samoocenę przez studentów najlepszego źródła informacji o metodach leczenia pacjentów. Studenci, którzy ukończyli szkoły średnie poza dużymi miastami oraz znający więcej niż jeden język obcy uznali Google za najlepsze źródło informacji, a pozostałe grupy studentów uznały wszystkie drogi uzyskania informacji za równie cenne (tabela 7).

Użytkowanie książek elektronicznych oraz oprogramowania do bibliografii załącznikowej było równie sporadyczne bez względu na miejsce zdania matury i liczbę znanych języków obcych, choć studenci wykazywali wiedzę o istnieniu takich narzędzi informacyjnych (tabela 8, 9).

Dyskusja

Wyniki naszej pilotażowej ankiety wykazały wpływ miejsca ukończenia szkoły średniej na samoocenę przez studentów ich umiejętności użytkowania bazy PubMed oraz częstość użytkowania medycznych baz danych. Znajomość języków obcych wpływała na samoocenę przez studentów miejsca nabycia umiejętności informacyjnych. Oba wspomniane czynniki występujące przed studiami medycznymi wpływały na sposób uzyskania informacji o metodach leczenia pacjentów przez studentów Wydziału Lekarskiego UJ CM. Ze względu na pilotażowy charakter ankiety i związaną z tym niewielką liczebność próby nie udało się udowodnić innych zależności pomiędzy umiejętnościami informacyjnymi, a występowaniem badanych czynników przed studiami.

Sieber wykonała badanie ankietowe na grupie 846 studentów I roku medycyny i stwierdziła, iż studenci z przygotowaniem informatycznym nabytym przed studiami udzielali częściej poprawnych odpowiedzi na pytania zawarte w ankiecie. Studenci bez takiego przygotowania przed studiami nie tylko gorzej wypełnili ankietę, ale również przeceniali swoje umiejętności informatyczne (8). Ponownie więc, i podobnie do wyników Scott i wsp., ważna jest ocena na początku studiów przygotowania studentów do procesu nabywania umiejętności informacyjnych. Dorner i wsp. w badaniach przeprowadzonych w Laosie wykazali, iż skuteczność szkoleń z zakresu umiejętności informacyjnych zależy od uwzględnienia kontekstu kulturowego środowiska pochodzenia studentów oraz posiadanej wcześniej przez nich wiedzy (9).

Latham i Gross uzyskali podobne do naszych wyniki dotyczące źródła nabycia umiejętności informacyjnych. Większość studentów uznała, że byli sami szkoleni. Słabi studenci przeceniali swoje umiejętności, a studenci uzyskujący lepsze wyniki w czasie studiów podawali, iż powyższe umiejętności uzyskali od bibliotekarzy medycznych (10). W badaniu umiejętności informacyjnych amerykańskich studentów (National Survey of America's College Students-NSACS) wykazano rolę czynników występujących przed studiami takich jak: czynniki demograficzne, wcześniejsze wykształcenie, znajomość języków obcych, czy też przyszłe plany zawodowe, czy obecne wyniki studiów (11). Wyniki Chen wykazały brak wpływu danych demograficznych na skuteczność nauczania umiejętności informacyjnych. Częstość ćwiczeń pozwalała uzyskiwać lepsze rezultaty w badaniu szybkości nauki i dobierania właściwych słów do wyszukiwarek baz danych (12).

Bibliografia

1. Z d e b Urszula: ABC uczącego bibliotekarza. W: Zostań lepszym nauczycielem kompetencji informacyjnych / pod red. Barbary Niedźwiedzkiej i Irene Hunskar. Kraków 2010 s. 13-136
2. Ł a g u n a Mariola: Przygotowanie szkolenia, czyli jak dobry początek prowadzi do sukcesu. Gdańsk 2008.
3. Ł a g u n a Mariola: Szkolenia, jak je prowadzić? Gdańsk 2004
4. S c o t t Craig S., S h a a d Douglas C., M a n d e l Lynn S., B r o c k Douglas M., K i m Sara: Information and informatics literacy: Skills, timing and estimates of competence. *Teaching and Learning in Medicine* 2000 Vol. 12 s. 85-90
5. K u h l m e i e r Hans, H e m k e r Bas: The Impact of Computer Use at Home on Students'. *Internet Skills. Computers & Education* 2007 Vol. 49 s. 460-480
6. J i a o Qun G., O n w u e g b u z i e Anthony J. : Prevalence and Reasons for University Library Usage. *Library Review* 1997 Vol. 46 s. 411-420
7. C h u Hye-Eun, L e e Eun Ah, K o Hee Ryung: Korean Year 3 Children's Environmental Literacy: A Prerequisite for a Korean Environmental Education Curriculum. *International Journal of Science Education* 2007 Vol. 29 s. 731-746
8. S i e b e r Vivien: Diagnostic Online Assessment of Basic IT Skills in 1st-Year Undergraduates in the Medical Sciences Division, University of Oxford. *British Journal of Educational Technology* 2009 Vol. 40 s. 215-226
9. D o r n e r Daniel G., G o r m a n G. E. : Contextual Factors Affecting Learning in Laos and the Implications for Information Literacy Education. *Information Research* 2011 Vol. 16 s. 2-11
10. L a t h a m Don, G r o s s Melissa: Broken Links: Undergraduates Look Back on Their Experiences with Information Literacy in K-12 Education. *School Library Media Research* 2008 Vol. 11, October
11. B a e r Justin D., C o o k Andrea L., B a l d i Stephane: The Literacy of America's College. *Students American Institutes for Research*, 2006 pp. 84
12. C h e n Hsin-Liang: An Analysis of Undergraduate Students' Search Behaviors in an Information Literacy Class. *Journal of Web Librarianship* 2009 Vol. 3 s. 333-347

Załącznik nr 1. Część ankiety zastosowanej do samooceny umiejętności informacyjnych studentów medycyny

1. Rok studiów (proszę wpisać):
2. Czy studiował/a Pan/Pani już wcześniej (proszę zaznaczyć kółkiem właściwe):

TAK / NIE

- a) medycynę
- b) inny kierunek
- c) na tej
- d) na innej uczelni?

3. Czy egzamin maturalny zdawał/a Pan/Pani w:

- a) mieście powyżej 100 000 mieszkańców lub mieście wojewódzkim
- b) mieście powiatowym
- c) mieście gminnym
- d) za granicą

4. Jakie języki obce Pani/Pan zna (można zakreślić więcej niż jedną odpowiedź):

- a) angielski
- b) francuski
- c) niemiecki
- d) rosyjski
- e) włoski
- f) hiszpański
- g) inne – jakie?
- h) nie znam języków obcych

5. Skąd dowiedział/a się Pan/Pani o istnieniu bazy PubMed:

- a) od rodziców
- b) od kolegi/koleżanki
- c) od wykładowcy/prowadzącego zajęcia
- d) z mediów
- e) od bibliotekarza
- f) nie słyszałem/łam dotąd o tej bazie
- g) z innych źródeł, jakich:

6. Jak ocenia Pan/Pani swoje umiejętności wyszukiwania publikacji w bazie PubMed – MedLine

- a) biegle, wysoko, potrafię precyzyjnie wyszukać streszczenia lub publikacje na zadany temat
- b) wysoko - potrafię wprowadzić limity w wyszukiwaniu prowadzące do odpowiedniego zawężenia tematu
- c) średnio - potrafię wpisać w prawidłowy sposób temat wyszukiwania i połączyć prawidłowo kilka haseł
- d) średnio - potrafię wyszukiwać pojedyncze hasła
- e) średnio - wiem jak znaleźć w Internecie PubMed-Medline i jak zacząć wyszukiwanie

- f) słabo - wiem o istnieniu takiej bazy, ale sam/sama nigdy z niej nie korzystam
- g) nigdy nie korzystałem/am z takiej bazy
- 7. W jaki sposób nabył Pan/Pani powyższe umiejętności: (można zaznaczyć więcej niż jedną odpowiedź)
 - a) sam/a się nauczyłem/am
 - b) nauczyłem/nauczyłam się na kursie w ramach określonego przedmiotu w trakcie studiów medycznych
 - c) nauczyłem/nauczyłam się na kursie w ramach zajęć w Bibliotece Medycznej w Krakowie-Prokocimiu
 - d) nauczyłem/nauczyłam się na kursie w ramach zajęć w innej bibliotece
 - e) nauczyłem/nauczyłam się na kursie w ramach innych zajęć poza uczelnią
 - f) nie mam takich umiejętności
 - g) w inny sposób – jaki?
- 8. Proszę wybrać jedną najważniejszą umiejętność potrzebną studentowi medycyny na roku, na którym Pani/Pan aktualnie studiuje
 - a) umiejętność zamawiania i odbierania potrzebnych książek w bibliotece medycznej
 - b) przeszukiwanie bibliograficznych baz danych
 - c) wyszukiwanie potrzebnych danych w Internecie
 - d) stosowanie narzędzi do zarządzania bibliografią
 - e) przeszukiwania zasobów informacji dla medycyny opartej na faktach
 - f) znajomość żadnego z powyższych nie wydaje się istotna
 - g) inne, jakie:
- 9. Ile razy w ostatnim tygodniu używałeś/używałaś jakiegokolwiek medycznej bazy danych
 - a) 1 raz
 - b) 2 razy
 - c) 3 razy
 - d) > 3 razy
 - e) ani razu
- 10. Czy to użycie bazy danych wynikało (można podać więcej niż jedną odpowiedź):
 - a) z przygotowania do zajęć
 - b) z przygotowania opisu przypadku
 - c) z przygotowania do pisanie pracy pogładowej
 - d) z przygotowania do pisanie pracy oryginalnej
 - e) potrzeby poszerzenia swojej wiedzy
 - f) z innych powodów, jakich:
 - g) nie używałem bazy
- 11. Jakie sposoby uważasz za najskuteczniejsze w chwili, kiedy próbujesz znaleźć informacje o nowych powikłaniach leczenia u twojego pacjenta (można podać więcej niż jedną odpowiedź):
 - a) wyszukiwanie odpowiednich haseł w Google
 - b) wyszukiwanie odpowiednich haseł w innych wyszukiwarkach internetowych

- c) wyszukiwanie odpowiednich haseł w Medline
 - d) zapytanie innego lekarza
 - e) sprawdzenie w dostępnych podręcznikach
 - f) wyszukanie odpowiednich haseł w Ovid Web
12. Czy korzysta Pan/Pani z medycznych książek elektronicznych:
- a) tak, ze strony Biblioteki Medycznej UJ CM
 - b) tak, z innych źródeł niż Biblioteka Medyczna UJ CM
 - c) nie, ale zamierzam korzystać
 - d) nie korzystam i nie zamierzam korzystać
13. Czy korzysta Pan/Pani z oprogramowania do tworzenia bibliografii załącznikowej:
- a) tak, ze strony Biblioteki Medycznej UJ CM
 - b) tak, z innych źródeł niż Biblioteka Medyczna UJ CM
 - c) nie, ale zamierzam korzystać
 - d) nie korzystam i nie zamierzam korzystać

Tabela 1. Wpływ miejsca ukończenia szkoły średniej i liczby znanych języków obcych na samoocenę źródła uzyskanej przez studentów informacji o medycznych bazach danych.

Czynnik obecny przed studiami źródło informacji	Ukończenie szkoły średniej w mieście > 100000 mieszkańców (n=56)	Ukończenie szkoły średniej w ośrodku < 100000 mieszkańców (n=27)	p	Znajomość 1 języka obcego (n=23)	Znajomość > niż 1 języka obcego (n=60)	P
Rodzice	0 %	0%	NS	0 %	0 %	NS
Koledzy	0 %	0%	NS	0%	0 %	NS
Wykładowca	85,7 %	88,7%	NS	87 %	88,3 %	NS
Bibliotekarz medyczny	14,3 %	11,3%	NS	13 %	11,7 %	NS
Inne	0 %	0%	NS	0 %	0 %	NS
P	<0,001	<0,05		<0,01	<0,001	

Tabela 2. Wpływ miejsca ukończenia szkoły średniej i liczby znanych języków obcych na samoocenę stopnia zaawansowania umiejętności wyszukiwania publikacji w bazie PubMed przez studentów

Czynnik obecny przed studiami Stopień zaawansowania	Ukończenie szkoły średniej w mieście > 100000 mieszkańców (n=56)	Ukończenie szkoły średniej w ośrodku < 100000 mieszkańców (n=27)	p	Znajomość 1 języka obcego (n=23)	Znajomość > niż 1 języka obcego (n=60)	P
Wysoki (a)	37,5 %	11,1 %	< 0,02	30,7 %	17,0 %	NS
średni (b)	30,5 %	38,2 %	NS	34,8 %	60,0 %	<0,05
Słaby	32,0 %	40,7%	NS	34,5 %	13,3 %	NS
P	NS	<0,05; b/c NS		NS	<0,001; a/c NS	

Tabela 3. Wpływ miejsca ukończenia szkoły średniej i liczby znanych języków obcych na samoocenę miejsca nabycia umiejętności wyszukiwania publikacji w bazie PubMed przez studentów

Czynnik obecny przed studiami Miejsce nabycia umiejętności	Ukończenie szkoły średniej w mieście > 100000 mieszkańców (n=56)	Ukończenie szkoły średniej w ośrodku < 100000 mieszkańców (n=27)	p	Znajomość 1 języka obcego (n=23)	Znajomość > niż 1 języka obcego (n=60)	P
Samodzielna nauka (a)	21,4 %	14,8 %	NS	4,3 %	30,0 %	<0,02
W trakcie zajęć na uczelni (b)	66,1 %	71,4 %	NS	87,0 %	53,3 %	<0,01
Inny sposób (c)	12,5 %	11,1 %	NS	8,7 %	16,7 %	NS
p	<0,01; a/c NS	<0,001; a/c NS		<0,001; a/c NS	<0,001; a/c NS	

Tabela 4. Wpływ miejsca ukończenia szkoły średniej i liczby znanych języków obcych na samoocenę ważności umiejętności informacyjnych potrzebnych studentom Wydziału Lekarskiego UJ CM.

Czynnik obecny przed studiami Rodzaj umiejętności	Ukończenie szkoły średniej w mieście > 100000 mieszkańców (n=56)	Ukończenie szkoły średniej w ośrodku < 100000 mieszkańców (n=27)	p	Znajomość 1 języka obcego (n=23)	Znajomość > niż 1 języka obcego (n=60)	p
Zamawianie i odbieranie książek w bibliotece medycznej (a)	0 %	7,4 %	NS	4,3 %	1,7 %	NS
Przeszukiwanie baz danych (b)	16,1%	0 %	NS	17,1 %	10,0 %	NS
Wyszukiwanie danych w internecie (c)	42,9 %	40,7 %	NS	26,1 %	46,7 %	NS
Stosowanie narzędzi do zarządzania bibliografią (d)	1,8 %	0 %	NS	0 %	1,7 %	NS
Przeszukiwanie zasobów danych medycyny opartej na faktach (e)	25,0 %	29,6 %	NS	26,1 %	28,3 %	NS
Żadne z powyższych (f)	14,2 %	22,3 %	NS	26,1 %	11,6 %	NS
P	<0,05; b/f NS	<0,05; c/f; c/e NS		<0,05 b/c;b/d; b/e; c/d; e/f NS	<0,05; b/f NS	

Tabela 5. Wpływ miejsca ukończenia szkoły średniej i liczby znanych języków obcych na samoocenę częstości użytkowania medycznych baz danych w ostatnim tygodniu przez studentów

Czynnik obecny przed studiami Częstość użytkowania	Ukończenie szkoły średniej w mieście > 100000 mieszkańców (n=56)	Ukończenie szkoły średniej w ośrodku < 100000 mieszkańców (n=27)	P	Znajomość 1 języka obcego (n=23)	Znajomość > niż 1 języka obcego (n=60)	P
1 raz w tygodniu (a)	19,6 %	11,1 %	NS	8,7 %	18,3 %	NS
>1 raz w tygodniu (b)	30,4 %	7,4 %	<0,05	21,7 %	28,3 %	NS
Ani razu (c)	50,0 %	81,5 %	<0,01	69,6 %	53,4 %	NS
P	<0,05; a/b NS	<0,001; a/b NS		<0,01; a/b NS	<0,01; a/b NS	

Tabela 6. Wpływ miejsca ukończenia szkoły średniej i liczby znanych języków obcych na samoocenę przyczyny użycia medycznych baz danych przez studentów Wydziału Lekarskiego UJ CM.

Czynnik obecny przed studiami Przyczyna użycia bazy	Ukończenie szkoły średniej w mieście > 100000 mieszkańców (n=56)	Ukończenie szkoły średniej w ośrodku < 100000 mieszkańców (n=27)	p	Znajomość 1 języka obcego (n=23)	Znajomość > niż 1 języka obcego (n=60)	p
Przygotowanie do zajęć (a)	17,9 %	3,7 %	NS	4,4 %	15,0 %	NS
Przygotowanie opisu przypadku (b)	3,6 %	3,7 %	NS	0 %	8,3 %	NS
Przygotowanie tekstu pracy (c)	26,8 %	14,8 %	NS	30,4 %	20,0 %	NS
Poszerzanie swojej wiedzy (d)	7,1 %	14,8 %	NS	8,7 %	16,7 %	NS
Nie używałem bazy (e)	44,6 %	63,0 %	NS	56,5 %	40,0 %	NS
P	<0,02; a/c; a/e; c/e NS	<0,001; a/b; a/c; c/d NS		<0,05; a/d; c/d; c/e; NS	<0,02; a/b; a/c; b/c; c/d NS	

Tabela 7. Wpływ miejsca ukończenia szkoły średniej i liczby znanych języków obcych na samoocenę najskuteczniejszego sposobu uzyskania informacji o metodach leczenia pacjentów przez studentów Wydziału Lekarskiego UJ CM.

Czynnik obecny przed studiami Najskuteczniejszy sposób	Ukończenie szkoły średniej w mieście > 100000 mieszkańców (n=56)	Ukończenie szkoły średniej w ośrodku < 100000 mieszkańców (n=27)	p	Znajomość 1 języka obcego (n=23)	Znajomość > niż 1 języka obcego (n=60)	P
Użycie przeglądarki Google (a)	25,0 %	48,1 %	NS	26,1 %	34,9 %	NS
Użycie bazy Medline (b)	25,0 %	14,8 %	NS	21,7 %	26,7 %	NS
Zapytanie innego lekarza (c)	26,8 %	37,1 %	NS	26,1 %	16,7 %	NS
Sprawdzenie w podręczniku (d)	23,2 %	0,0 %	NS	26,1 %	21,7 %	NS
P	NS	<0,001; a/b; a/c; c/d NS		NS	NS; a/c <0,02	

Tabela 8. Wpływ miejsca ukończenia szkoły średniej i liczby znanych języków obcych na samoocenę sposobu korzystania z medycznych książek elektronicznych przez studentów Wydziału Lekarskiego UJ CM.

Czynnik obecny przed studiami Sposób korzystania	Ukończenie szkoły średniej w mieście > 100000 mieszkańców (n=56)	Ukończenie szkoły średniej w ośrodku < 100000 mieszkańców (n=27)	p	Znajomość 1 języka obcego (n=23)	Znajomość > niż 1 języka obcego (n=60)	P
Ze strony biblioteki medycznej UJ CM (a)	10,7 %	7,4 %	NS	13,0 %	13,4 %	NS
Z innych źródeł niż biblioteka UJ CM (b)	25,0 %	14,8 %	NS	21,7 %	18,3 %	NS
Nie korzystam ale zamierzam (c)	50,0 %	63,0 %	NS	52,3 %	50,0 %	NS
Nie korzystam i nie planuje (d)	14,3 %	14,8 %	NS	13,0 %	18,3 %	NS
P	<0,01; a/b; a/d; b/d NS	<0,001; a/b; a/d; b/d NS		<0,05; a/b; a/d; b/d NS	<0,001; a/b; a/d; b/d NS	

Tabela 9. Wpływ miejsca ukończenia szkoły średniej i liczby znanych języków obcych na samoocenę sposobu korzystania z oprogramowania do tworzenia bibliografii załącznikowej przez studentów Wydziału Lekarskiego UJ CM.

Czynnik obecny przed studiami Sposób korzystania	Ukończenie szkoły średniej w mieście > 100000 mieszkańców (n=56)	Ukończenie szkoły średniej w ośrodku < 100000 mieszkańców (n=27)	p	Znajomość 1 języka obcego (n=23)	Znajomość > niż 1 języka obcego (n=60)	P
Ze strony biblioteki medycznej UJ CM (a)	5,8 %	3,6 %	NS	0 %	8,3 %	NS
Z innych źródeł niż biblioteka UJ CM (b)	5,8 %	0 %	NS	8,7 %	0 %	NS
Nie korzystam ale zamierzam (c)	50,0 %	48,2 %	NS	39,1 %	53,3 %	NS
Nie korzystam i nie planuje (d)	38,4 %	48,2 %	NS	52,2 %	38,4 %	NS
P	<0,01; a/b; c/d NS	<0,001; c/d NS		<0,02; c/d NS	<0,001; c/d NS	